

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

A homoród-almási unitárius ekklézsia örömnöve. A homoród-almási ekklézsia temploma száz éves fennállásának ünnepélye alkalomával tartott imákat és beszédeket kiadta egy füzetben: Jubileumi ima és beszéd Kisgyörgy Sándor kénosi unitárius paptól, A homoród-almási templom építésének története Sándor Lajos h.-almási lelkésztől, Főpásztori üdvözlés Ferencz József unitárius püspöktől, Urvacsori beszéd ifj. Máthé Sándor h.-ujfalvi lelkésztől. E beszédekről annak idején részletes ismertetést közöltünk egyik dolgozótársunktól. A beszédek a felőlük adott véleményt teljesen igazolják. Az ünnepélyes alkalomhoz találó, szép beszédek. Örvendünk, hogy az ekklézsia ily uton is meg kívánta örökíteni ünnepélyét és azzal egyszersmind alkalmat adott arra, hogy ama beszédeket többen is olvashassák s mindenekfelett gyönyörködhesse a nép értelméhez alkalmazott valóban főpásztori beszédben, mely a mily oktató és tanító, éppen oly buzító és lelkesítő.

Megjelent az Erdélyi ev. ref. egyházkerület Névkönyve 1887-re. Szerkesztette Vásárhelyi Boldizsár ev. ref. püspöki titkár. A Névkönyv folytatja az ekkléziák történetét — a széki egyházmegyéből, s igen gondosan van összeállítva.

Magyar Paedagogiai Szemle. Szerk. Rill József. 1887. II. füzet megjelent a szokott változatos tartalommal. „A tanügyi lapok és folyóiratok repertoriuma“ czimű rovatában említést tesz arról, hogy a „Keresztény Magvető“ Várady Károlyról életrajzot közölt, de azt a megjegyzést fűzi hozzá, hogy a Paed. Szemlére, mint forrásra nem utal. No hát erre nem is érezhette kötelezve magát. Várady Károly élete a mi szemeink előtt folyt le s nem volt szükségünk arra, hogy őt máshelyről tanuljuk ismerni. Vagyha már egyáltalán forrásrautalásról lehet szó, csak oda kellene utalnunk, a honnan a Paed. Szemle is vette az ő adatait.

Szám-tan az alsófoku iparos iskolák számára. III. füzet. A 3-ik osztály számára. Irta dr. Veress Vilmos, a kolozsvári kereskedelmi akadémia tanára. Kiadta Lampert Róbert (Wodianer F.) Budapesten. Ára 30 kr. Dr. Veress Vilmos, a kitől már több jeles számtani munka jelent meg, e füzetet is nagy gondnal és szakértelemmel dolgozta ki és abban hasznos tankönyvet nyújt az iparos tanulók számára. Az év folytán meg fog jelenni tőle az 1. és 2. osztály számára való Szám-tan is. Gratulálunk t. barátunknak a tankönyvirásban kifejtett sikeres munkásságáért.

Protestáns Névkönyvtár. Szerkesztik Scholz Gusztáv evang. lelkész és Farkas József ref. theol. igazgató. Kiadó tulajdonos Hornyánszky Victor. Megjelen havonként négy iven. Egy füzet ára 20 kr. Egész évre 2 frt 40

kr. A reformatusok és ág. hitvallásuak megkezdték egyesült erővel a vallásos népirodalom művelését, a miben a kath. egyház mindenikünket már rég megelőzött. A vállalatot az illető protestáns körökben mindenfelől melegen üdvözik. A megjelent első füzet tartalma: Célunk. Szász Károlytól. Szerkesztők szava. Templom, iskola és sajtó. Farkas Józseftől. Két költemény. Sántha Károlytól. A tél Isten áldása. Scholz Gusztávtól. A reformatio kezdete. Szilágyi Sándortól. Minő szőlőfajokat ültessünk. Molnár Istvántól. A fütésről és fütőszekekről. Hankó Vilmostól. Hogy szoktatta régen egy fejedelem alattvalóit a templombajjárásra? Különös csodaélet Apróságok. Tehát, mint a tartalom mutatja, a vállalat a vallásosság ápolása mellett hasznos ismeretek közlését tűzte céljául. Ajánljuk figyelembe.

Irodalmi pályázatok. A Dávid Ferencz-Egylet az alábbi pályázatot hirdeti. Örömmel jelezzük az egyletnek ezt a lépését, melylyel a népies vallásos irodalom művelését és terjesztését vette célba, miáltal egy rég érzett hiányon lesz segítve. Így reméljük, hogy az unitáriusoknak is lesz vallásos népkönyvtárunk.

A pályázat a következő: Irandó: 1) Erkölcsei beszelés. Tárnya a magyar (székely) nép életéből veendő. Terjedelme öt 8-adrét nyomtatott levélnél több nem lehet. Jutalma egy husz frankos arany. 2) Egyház történelmi rajz. A tárgy vehető akár az unitárius egyház, akár az unitárius ekklesiák történetéből. Terjedelme négy 8-adrét nyomtatott levél. Jutalma egy husz frankos arany. 3) Életrajz. Tárgy valamely jeles unitárius férfi vagy asszony élete. Terjedelme négy 8-adrét nyomtatott levél. Jutalma egy husz frankos arany. 4) Eredeti egyházi ének (ugynevezett dicséret). Jutalma egy husz frankos arany. 5) Eredeti egyházi ének gyermekek számára. Jutalma egy husz frankos arany. A pályázat feltételei: a) A pályázat határideje f. 1887. június 30. napja. b.) A prózai dolgozatok népszerű nyelven a nép számára irandók. c.) A történelmi tárgyuak hiteles forrásokból és adatokból legyenek dolgozva. d) Mindenik dolgozat idegen kéz írásában, a szerző nevérejtő jelíges levél mellett küldendő be az egylet titkárához (Rózsa-utca 2. sz. a.) Az Egylet a megjutalmazott dolgozatok felett tulajdonjoggal rendelkezik s kiadásukról belátása szerint gondoskodik. Fentartja azt a jogot is, hogy a díjat nem nyert, de megdicsért s közlésre alkalmas dolgozatokat is kiadhassa. Kolozsvárt, 1887. január 15-én. Dr. Brassai Sámuel elnök, Boro György titkár.

KÜLÖNFÉLÉK.

Curiai végzés házasságügyi bíraskodásunkra nézve. Azt a kérdést, hogy az erdélyi unitárius egyházi bíróságoknak hatásköre házassági válóperekben kiterjed-e az ország egyéb részeiben lakó unitáriusokra, a m. kir. Curia — mint már közöltük — teljes ülésben hozott határozattal döntötte el. E határozat egész terjedelmében így hangzik:

„Tekintve, hogy az Erdélyben bevett unitárius vallás az 1848. XX. t. cz. által Magyarországon is törvényes, bevett vallásnak nyilvánított;

tekintve, hogy az 1868. XLIII. t. cz. 14. §-a Erdély mind azon törvényeit, melyek az erdélyi területen és a korábban ugynevezett magyarországi részekben a bevett vallásfelekezetek, egyházak és egyházi hatóságok vallásgyakorlati és önkormányzati szabadságát, jogegyenlőségét, egymás közötti viszonyait s hatáskörét biztosítják, fentartja;

tekintve, hogy a vegyes házassági válóperekről intézkedő 1868. XLVIII. t. cz. 2. §-a a kötelék érvényességének kérdésében az egyházi bíróságok hatáskörét általában s névszerint az unitáriusokra nézve is fentartván, kivételt csak a két evangélikus hitfelekezet magyarországi hiveire tesz;

tekintve, hogy az 1868. LIV. t. cz. 22. §-a a házassági, illetőleg vegyes házassági pereket a keresztény vallásfelekezeteknek s ezek közt névszerint az unitáriusoknak is fennálló egyházi bíróságai hatáskörébe utalja;

tekintve, hogy az unitárius hitfelekezetűek, úgy a magyarországiak, kik a 1868. LIII. t. cz. 20. §-ánál fogva valamely a magyar állam területén belül létező egyházközség tagjaivá lenni tartoznak, valamint az erdélyiek a magyar szent korona alá tartozó egész államterületre megválasztott s ily minőségben legfelsőbb helyen megerősített püspökkel, mint egyházi fővel, egy egységes egyházi szervezet kötelékében állanak;

tekintve, hogy az unitárius vallásfelekezetnek az ország erdélyi